

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 29966-05-12 רענן נ' פרסום פוגל אוגילבי בע"מ

לפני: כב' השופטת ד"ר מיכל אגמון-גונן

המבקש	רענן סעד ע"י ב"כ עו"ד אביעד אטינגר	בעניין:
המשיבים	1. פרסום פוגל אוגילבי בע"מ 2. דוד פוגל 3. רשם החברות (נמחק) ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז תל-אביב	

כתבי עת:

[יורם רבין, "זכות הגישה לערכאות" - המשפט, כרך ה \(תשס"א\) 217](#)

חקיקה שאוזכרה:

[חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958: סע' 5, 6, 9, 15, 21](#)[חוק החברות, תשנ"ט-1999: סע' 62](#)[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984](#)

מיני-רציו:

* ביהמ"ש הצהיר כי המבקש זכאי להירשם כבעל מניות בחברה וכי על המשיבים לרשום אותו ככזה, לאחר שקבע כי תביעתו לא התיישנה, הן נוכח אי קיום הטעמים שבבסיס מוסד ההתיישנות, הן נוכח התביעה שהגיש בעבר המבקש לביה"ד לעבודה באותה עילה, באופן העוצר את מירוח ההתיישנות והן לאור הודאת המשיבים בזכאות המבקש למניות באופן המהווה "הודאה בקיום זכות".

* התיישנות – תקופת ההתיישנות – חריגים המאריכים את התקופה

* התיישנות – תקופת ההתיישנות – הודאה

* התיישנות – חישובה – היום שבו נולדה עילת התביעה

* התיישנות – חישובה – הפסקת מירוח ההתיישנות

* התיישנות – חישובה – תחילת המירוח

בתביעה שהגיש המבקש כנגד המשיבים בביה"ד האזורי לעבודה, בה עתר לקבלת שווי המניות המגיעות לו ע"פ הסכם העסקתו במשיבה 1, קבע ביה"ד כי סעד זה אינו מצוי בסמכותו, אך הצהיר כי מוסכם שהמבקש הוא בעלים של 4% מהון המניות. המבקש מסתמך על כך ועותר להורות למשיבים לרשום אותו כבעל מניות בשיעור אחזקות השווה ל-4% ממניות החברה ולהמציא לו מידע ומסמכים שונים מתוקף מעמדו. המשיבים אינם חולקים על זכאותו לקבלת מניות המשיבה בשיעור השווה ל-4%, אך טוענים כי זכותו התיישנה.

בית המשפט המחוזי קיבל את התובענה בחלקה ופסק:

הבסיס הרעיוני להתיישנות עומד על ארבעה טעמים עיקריים: הקושי לשמור משך תקופת זמן ארוכה על ראיות ומסמכים; שיהוי בהגשת תובענה למשך פרק זמן ארוך דיו מצביע על נכונות לויתור על הזכות המהותית; הצורך להקנות לנתבע ודאות בדבר זכויותיו וחובותיו ולהגן על אינטרס ההסתמכות שלו; זמנם המוגבל של בתי המשפט צריך שיוקדש לטיפול בבעיות ההווה ולא בעניינים שאבד עליהם כלת. בצד זאת, פועל השיקול הנגדי של זכות הגישה לערכאות, החותר לאפשר לתובע לממש את כוח התביעה שבידו להוכיח את זכויותיו המהותיות. פרשנות הוראות דיני התיישנות נעשית בשים לב לתכליות העומדות ביסודן ובהתחשב במעמדה הרם של זכות הגישה לערכאות המוכרת בשיטתנו. המבחן המקובל למושג "עילת התובענה", לצורך תחילת מרוץ התיישנות, הוא כאשר מתקיימות כל העובדות החיוניות הנדרשות לביסוס תביעה שניתן לזכות בה. תחילת מרוץ התיישנות בעילה שעניינה מתן סעד הצהרתי או צו עשה בקשר לבעלות במניות, היא במועד שהחל ממנו התובע זכאי, לגרסתו, לבעלות במנייה, או במועד שהחל ממנו מרשם בעלי מניות אינו משקף לטענתו את זכויותיו. נוסף על התיישנות עילות תביעה קיימת התיישנות של פס"ד הטעון ביצוע, המתיישן בחלוף 25 שנים בלי שהזכאי לפיו עשה פעולה כלשהי לביצועו. המונח "תובענה שנדחתה" **בסעיף 15 לחוק התיישנות** כולל את כל המקרים שהתובענה מגיעה לקצה מכוח החלטת ביהמ"ש וגם כשנתקיים דיון לגוף התובענה הראשונה ונתקבלה הכרעה לגביה, אך אין מתקיים בעטייה מעשה בי"ד באותה עילה. לצורך **סעיף 9 לחוק התיישנות** הנתבע אינו חייב להודות בזכותו הקונקרטי של התובע לסעד מסוים ודי לו שיוודה בעובדות המבססות את זכותו הקונקרטי של התובע.

במקרה הנדון, לא החלפה תקופת התיישנות, הן נוכח אי קיום הטעמים שבבסיס מוסד התיישנות והן נוכח הוראות סעיפים 9 ו-15 **לחוק התיישנות**. ההליך ביה"ד לעבודה עצר את מרוץ התיישנות, נוכח הוראותיו סעיף 15 **לחוק התיישנות**. בנוסף, משהודו המשיבים בזכאות המבקש למניות המשיבה, הדבר מהווה "הודאה בקיום זכות" המאפסת את מרוץ התיישנות. לנוכח תוצאה זו, התובענה אינה מהווה שימוש לרעה בהליכי משפט. לפיכך המבקש זכאי להירשם כבעל מניות בשיעור אחזקות השווה ל-4% ממניות המשיבה ועל המשיבים לרשום את המבקש כבעל מניות במשיבה בשיעור זה. עם זאת, אין להיעתר לצווים הנוספים שהתבקשו, החורגים מגדר המסגרת הדיונית הנוכחית ומכל מקום המדובר בסעדים מוקדמים שאין ליתן אותם בשלב זה.

פסק דין

המבקש, **רענן סעד**, הועסק כמנכ"ל המשיבה 1, **פרסום פוגל אוגילבי בע"מ**. בהסכם העסקתו נקבעה זכאותו של המבקש לקבלת מניות של המשיבה 1, וזאת בהתאם למשך תקופת העסקתו אצלה. המבקש הועסק כמנכ"ל המשיבה 1 במשך שש שנים ולפיכך הוא היה זכאי, על פי הסכם העסקתו, לקבלת מניות של המשיבה 1 בשיעור אחזקות השווה ל-4%. המבקש הגיש תביעה כנגד המשיבים בבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב. במסגרת תביעתו, עתר המבקש, בין היתר, לקבלת שווי המניות המגיעות לו. בית הדין קבע, כי סעד זה אינו מצוי בסמכותו, אך הצהיר **"את שאינו שנוי במחלוקת"** והוא **"היותו של המבקש בעלים של 4% מהון מניותיה של המשיבה 1"**. במסגרת התובענה שלפני, הנסמכת על הצהרתו זו של בית הדין האזורי לעבודה, מתבקש בית המשפט להורות למשיבים לרשום את המבקש בפנקסי המשיבה 1 וברישומי רשם החברות כבעל מניות במשיבה 1

בשיעור אחזקות השווה ל-4% ממניות החברה המונפקות והנפרעות. עוד מתבקש בית המשפט להורות למשיבים להמציא למבקש מידע ומסמכים שונים מתוקף מעמדו כבעל מניות בחברה.

המשיבים, מצדם, אינם חולקים על העובדה שבהתאם להסכם העסקתו של המבקש הוא היה זכאי לקבלת מניות של המשיבה 1 בשיעור אחזקות השווה ל-4%. אולם, הם טוענים, כי התובענה שבכותרת התיישנה, באשר עניינה בזכות להקצאת מניות שהתגבשה, לראשונה, ביום 1.5.01. לטענתם, אין ולא היה בפסק הדין בבית הדין האזורי לעבודה הוראה אופרטיבית ואף לא הצהרה, לפיה המבקש זכאי לבעלות ב-4% ממניות המשיבה 1, ומכל מקום, מתן סעד הצהרתי כאמור כלל אינו בסמכות בית הדין.

1. רקע הדברים

המבקש, **רענן סעד**, הועסק מיום 1.5.00 ועד ליום 31.1.06 כמנכ"ל המשיבה 1, **פרסום פוגל אוגילבי בע"מ** (להלן: **המשיבה** או **החברה**), שהינה חברת פרסום. המשיב 2, **דוד פוגל** (להלן: **המשיב**), הוא מקים ומייסדה של המשיבה.

יחסי הצדדים הוסדרו בהסכם העסקה אישי מיום 1.5.00 (ההסכם צורף כנספח א' לתצהירו של המבקש). בהסכם נקבע, כי תוקפו של ההסכם הינו 12 חודשים וכי ההסכם יתחדש, באופן אוטומטי, לתקופות בנות 12 חודשים בכל פעם. נקבע, כי ההסכם יבוא לידי סיום, אם מי מהצדדים יודיע לצד השני על כוונתו שלא להאריך את ההסכם לפחות 90 יום קודם לתום התקופה. בסעיף 6 להסכם, שכותרתו "**משכורת ותשלומים נוספים**", הוסכם כי המבקש יקבל שכר חודשי בסך 20,000 ₪ נטו, אשר יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע במועד חתימת ההסכם ויתעדכן אחת לרבעון קלנדרי בהתאם לשיעור עליית המדד (סעיף 6.6 להסכם). עוד הוסכם, כי בתום כל שנת עבודה יהיה העובד זכאי לקבל מהחברה מענק "**לפי שיקול דעתו הבלעדי של דירקטוריון החברה**" (סעיף 6.6 להסכם). הוסכם גם, כי בתום 24 חודשים מתחילת העסקתו של המבקש, יהיה המבקש זכאי לקבל 10% "**מרווחי הנטו של החברה**" (סעיף 6.6 להסכם). הוסכם עוד, כי בתום 24 חודשים מתחילת העסקתו של המבקש, יהיה זכאי המבקש לקבל 1% ממניות החברה (סעיף 6.6 להסכם), כי בתום 36 חודשים מתחילת העסקתו של המבקש יהיה הוא זכאי לקבלת 1% נוסף ממניות החברה (סעיף 6.6), וכך הלאה, עד לקבלת סך מצטבר של 10% ממניות החברה בתום 132 חודשים מתחילת העסקתו של המבקש (ראו סעיפים 6.6-ז.6 יד להסכם).

אין חולק, כי מאחר שהמבקש הועסק על ידי המשיבה החל מיום 1.5.00 ועד ליום 31.1.06, היה זכאי הוא, בהתאם להסכם העסקתו, ל-4% ממניות החברה.

ביום 30.3.06 הגיש המבקש תביעה נגד המשיבים בבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב, אשר נסמכה, בעיקרה, על הסכם העסקתו מיום 1.5.00 (**ע"ב 4250/06**) [פורסם בנבו]. בתביעתו עתר המבקש לקבלת הסעדים הבאים: (1) תשלום עבור 52.5 ימי חופשה בלתי מנוצלים, ששווים 166,600 ₪; (2) בונוס בשיעור של 10% מרווחי החברה לשנת 2005, המסתכמים, לשיטתו, בסך של 188,000 ₪.

ש; (3) קביעת השווי של 4% ממניות החברה, כאשר עד לקביעת השווי התבקש בית הדין לפסוק למבקש 4% ממשיכות רווחים נטענות בסך של 133,000 ₪; (4) דיבידנד בסך של 220,000 ₪.

ביום 7.4.11 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה (נספח ב' לתצהירו של המבקש). בהתייחסו לסעד המבוקש בעניין המניות, קבע בית המשפט (מפי כב' השופט איטח) כך (סעיפים 24-27 לפסק הדין):

"24. לפי הסכם ההעסקה זכאי התובע לקבל 4% ממניות הנתבעת 1. על כך אין מחלוקת. בכתב התביעה התייחס התובע לעניין המניות בפרק שעניינו "בעלות ודיבידנד", כך:

"6.3.1. התובע הינו הבעלים של 4% מהון המניות של החברה (ראה בהקשר זה את ס' 6 ה' ואילך להסכם).

המניות טרם נרשמו על שמו של התובע וזאת בשל הצהרת הנתבע 2 כי הוא מתכוון לרכוש את המניות האמורות מאת התובע ואף סוכם ביניהם כי יתמנה בורר לקביעת שוויין. לאחר סיום עבודתו של התובע מתברר, כי למרות האמור לעיל מנסה הנתבע 2 להתחמק מן ההתחייבויות המפורשות שלעיל.

6.3.2. משיכת הרווחים על ידי הבעלים נעשית במשיכה אישית שלהם במהלך השנה ובחיוב במשכורות והוצאות. ברוח זו בשנת 2005 הנתבע, אשתו ובנו משכו מקופת החברה 2,200,000 שקלים חדשים לכל הפחות. בהנחה כי סכום זה מייצג משיכה בגין 100%, מגיעים לתובע משיכה יחסית של 4/100 מן האמור מדי שנה. בגין השנה החולפת 3/100, בגין השנה הקודמת 2/100 ובגין השנה שקדמה לכך 1/100. סכומים אלה טרם שולמו ועל הנתבעים להעביר לתובע סכומים השווים ל-10/100 היינו 220,000 שקלים חדשים.

25. כאמור לעיל, בגין 'המניות' תבע התובע את הסעדים הבאים:

"9.3. 4% ממניות החברה – על פי הערכת בית הדין ועד לקביעת השווי והעברת התמורה יתבקש בית הדין לפסוק לטובת התובע 4% מן המשיכות הכוללות של הנתבע, אשתו ובנו.

9.4. סך של 220,000 שקלים חדשים בגין 10/100 מן המשיכות במהלך השנים האחרונות שטרם שולמו.

26. למעשה, מבקש התובע בסעיף 9.3 כי בית המשפט יקבע את שווי רכישת מניותיו של התובע בנתבעת 1 על ידי הנתבע 2, ובסעיף 9.4 מבקש התובע לקבל 'דיבידנד' או 'זכות אחרת' הנובעת מהיותו בעלים של 4% מהון מניותיה של הנתבעת 1. את שני הסעדים המבוקשים יש לדחות:

א. 'שווי המניות' – ראשית, שווי זה לא כומת, ולפיכך די בכך כדי לדחות רכיב תביעה זה. שנית, התובע כלל לא הוכיח שווי המניות. ניסיון לעשות כן נעשה לאחר גמר פרשת הראיות. אך בקשה זו נדחתה. שלישית, אין מחלוקת שהתובע הוא בעל 4% מהון המניות של הנתבעת 1. למעשה, מן הבחינה המהותית מבקש התובע סעד 'בכובעו' כבעל מניות (אילוץ הנתבע 2 לרכוש את מניותיו לפי שווי מסויים). סעד שכזה אינו מצוי בסמכותו העניינית של בית דין זה. יתרה מכך, לפי כתב התביעה – הוסכם על מינוי בורר, והנתבעים חזרו על הסכמתם לעשות כן בכתב ההגנה.

ב. 'דיבידנד' או 'זכות אחרת' הנובעת מהבעלות על 4% מהון המניות של הנתבעת 1 – לחילופין טוען התובע כי את 'משיכת הבעלים' בסך של 220,000 ₪ יש לראות כדיבידנד ולזכותו בחלק יחסי (4%). גם סעד זה דינו להידחות: ראשית, לא הוכח כי 'משיכת הבעלים' היא דיבידנד; שנית, ככל שעסקינן בסעד הנובע מהבעלות במניות הרי שממילא אין הוא בסמכותו העניינית של בית דין זה.

27. סוף דבר בקשר למניות – הדבר היחיד שיכול בית הדין לעשות בקשר אליהן הוא להצהיר את מה שאינו שנוי במחלוקת והוא היותו של התובע בעלים של 4% מהון מניותיה של הנתבעת 1. אמנם התובע לא ביקש סעד זה מפורשות, אך כאמור הוא אינו שנוי במחלוקת. " (כל ההדגשות לעיל ולהלן שלי – מ' א' ג').

ובסיפא פסק הדין (סעיף 36 לפסק הדין):

"התביעה העיקרית נגד הנתבעת 1 נדחתה ברובה, למעט הצהרה על זכאותו של התובע לבעלות על 4% מהון המניות של הנתבעת 1, ולמעט לעניין רכיב פדיון ימי החופשה, אשר בגינו על הנתבעת 1 לשלם לתובע, תוך 30 ימים ממועד קבלת פסק הדין, סך של

165,455 ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה (30.03.06) ועד למועד התשלום בפועל".

לאחר מתן פסק הדין, פנה ב"כ המבקש לב"כ המשיבים בבקשה, כי המשיבים יקצו על שמו של המבקש את המניות כאמור בפסק הדין, אך המשיבים סרבו לעשות כן, תוך שב"כ המשיבים ציין, לעניין זה, כך (המכתב צורף כנספח ג' לתצהירו של המבקש):

"עד כמה שהפכנו בפסק הדין, לא מצאנו חיוב אופרטיבי של מרשתי לפעול כמבוקש בסעיף 1 למכתבך. בשולי הדברים נאמר, כי גם אם היה חיוב כזה הרי שהיה ניתן בהעדר סמכות עניינית."

לאחר שפנייתו למשיבים נדחתה, פנה המבקש למשיב 3, **רשם החברות**, בבקשה לרישום מניותיו במשיבה על שמו, אולם בקשתו סורבה מהטעם שלא צוין מספר המניות המוקצות ואופן הקצאתן או העברתן (פנייתו של ב"כ המבקש לרשם החברות צורפה כנספח ד' לתצהיר המבקש. תשובת רשם החברות צורפה כנספח ה').

לאור זאת, הגיש המבקש לבית הדין בקשה למתן פסיקתה, המורה על ביצוע הקצאת המניות בהתאם לדרישת רשם החברות. בתגובה לבקשה טענו המשיבים, כי בית הדין נעדר סמכות ליתן את הפסיקתה המבוקשת ובהמלצת בית הדין מחק המבקש את בקשתו זו, בציינו כי תביעה מתאימה תוגש לבית המשפט המוסמך.

ביום 15.5.13 הגיש המבקש את התובענה שלפני, שבמסגרתה מתבקש בית המשפט להורות למשיבים לרשום את המבקש בפנקסי המשיבה ובמרשם רשם החברות כבעל מניות בה בשיעור אחזקות השווה ל-4% ממניות החברה המונפקות והנפרעות. עוד מתבקש בית המשפט להורות למשיבים למסור למבקש, מתוקף היותו בעל מניות בחברה, מידע ומסמכים שונים, בהם כל הפרוטוקולים של האסיפות הכלליות של המשיבה משנת 2002 ואילך; כל ההודעות שנשלחו לבעלי המניות שלה; כל הדוחות הכספיים וחוות דעת רואה החשבון המבקר של המשיבה משנת 2002 ואילך; כל הדוחות השנתיים ויתר המסמכים שהוגשו על ידי המשיבה לרשם החברות משנת 2002 ואילך; כל תכניות העבודה השנתיות של המשיבה משנת 2002 ואילך; תקציב המשיבה לכל התקופות שבגינן הוכן תקציב משנת 2002 ואילך, תיאור מלא של כל העסקאות שנעשו בין המשיבה ובעלי מניותיה וכן צדדים הקשורים לבעלי המניות, בצירוף כל המסמכים הנוגעים לאותן עסקאות, משנת 2002 ואילך; העתקים של מסמכי הלוואות שהמשיבה נטלה משנת 2002 ואילך; העתקים של מסמכים הנוגעים לעסקאות ופעולות חריגות שבוצעו בעסקי המשיבה או נכסיה. בנוסף, התבקש בית המשפט להורות למשיבים לכנס לאלתר ישיבת בעלי מניות על מנת ליתן דין וחשבון לבעלי מניות המשיבה לרבות המבקש. לבסוף, התבקש בית המשפט להתיר למבקש לפצל את סעדיו ולאפשר לו לתבוע מהמשיבים לרכוש את חלקו במניות החברה לאחר ששווין יתברר וכן לתבוע כספים המגיעים לו כבעל מניות בחברה משנת 2002 ועד בכלל.

בכתב התשובה שהגיש רשם החברות הותיר הרשם את ההכרעה בתובענה לשיקול דעת בית המשפט ובהתאם לכך גם נעתרתי לבקשתו לפטור אותו מהתייצבות לדיונים.

2. טענות הצדדים

המבקש טוען, כי לא יכולה להיות מחלוקת, כי הוא זכאי להירשם כבעל מניות בחברה, וזאת הן מכוח סעיף 6.ה ואילך להסכם העסקתו, הן מכוח פסק הדין של בית הדין האזורי לעבודה, שבמסגרתו הצהיר בית הדין על זכותו של המבקש ל-4% ממניות המשיבה. לפיכך, כך נטען, על בית משפט זה להורות למשיבים לרשום את המבקש בפנקסי החברה ובמרשם רשם החברות כבעל מניות בחברה בשיעור אחזקות השווה ל-4% ממניות החברה המונפקות והנפרעות, אשר על פי הטענה עומד נכון למועד הגשת התובענה ועל פי רישומי רשם החברות על 4,629 מניות.

המבקש טוען עוד, כי בשים לב למעמדו כבעל מניות ולאור האמור [בסעיף 62 לחוק החברות](#), תשנ"ט-1999, הוא זכאי לבקש מבית משפט זה להורות למשיבים לזמן אסיפת בעלי מניות לצורך מתן דין וחשבון, ככל שהחברה לא פועלת לכינוס אסיפה שנתית של בעלי מניות. כמו כן, הוא זכאי לקבל מהמשיבים את כל המידע והמסמכים שנדרשו במסגרת התובענה. על פי הטענה, המידע והמסמכים האמורים דרושים למבקש גם על מנת לעמוד על זכויותיו כבעל מניות, לרבות זכותו לקבלת דיבידנדים ולקבלת דין וחשבון בענייני החברה. נטען, כי המידע והמסמכים האמורים נדרשים למבקש גם לנוכח התחייבות המשיבים לרכוש ממנו את מניותיו במשיבה, כאשר המידע האמור יסייע למבקש לברר את שוין של המניות לצורך קביעת מחיר הרכישה.

המשיבים טוענים, כי זכותו של המבקש להקצאת מניות התיישנה במלואה ולא בכדי; על פי הטענה, המבקש לא "שכח" את טענתו לבעלות במניות המשיבה, הוא פשוט מעולם לא רצה אותה. נטען, כי כל שהמבקש רצה הוא כסף ולאחר שנדחה בבית הדין לעבודה, הוא מנסה להטריד את המשיבה ולהפעיל עליה לחץ, תוך שצירף להליך את המשיב, ללא כל בסיס. על פי הטענה, התביעה שהגיש המבקש לבית הדין לעבודה לא עצרה את מרוץ ההתיישנות, שכן היא לא כללה סעד בנוגע לזכותו של המבקש לבעלות במניות, זאת להבדיל מסעד כספי מופרך לקבלת שווי זכותו הנטענת למניות, סעד שנדחה לחלוטין. מכל מקום, גם אם היה בתביעה הנ"ל סעד כזה, בית הדין לעבודה אינו מוסמך לדון בו ולפיכך ההליך לא קטע את מרוץ ההתיישנות.

המשיבים טוענים עוד, כי המבקש לא רצה מעולם – ולא באמת רוצה – להיות הבעלים של 4% ממניות החברה ועובדה היא שהמבקש לא עשה דבר במשך עשר שנים מאז שהתגבשה לכאורה זכותו הראשונית, ויותר משבע שנים מאז עזיבתו את המשיבה, כדי לממש זכות זו. על פי הטענה, גם במסגרת התביעה לבית הדין האזורי לעבודה המבקש לא דרש לממש את זכותו להירשם כבעל מניות במשיבה, אלא דרש לקבל את שווי המניות להן הוא זכאי לטענתו, תוך שצירף לדרישה זו תג מחיר בלתי נתפס. נטען, כי גם בהליך הנוכחי "מזגזג" המבקש בין דרישתו להעברת הבעלות ב-4% מהמניות לבין טענתו בדבר הסכמה בין הצדדים שיקבל מהמשיבה את שווי המניות. נטען, כי הפעם, במקום להצמיד לטענתו תג מחיר מופקע, צירף המבקש דרישות גילוי נרחבות בניסיון נוסף להלך אימים על המשיבה כדי שזו תיכנע לדרישותיו ורק על מנת שהדבר ישמש אותו לצורך קביעת שווי החברה. על פי הטענה, ההליך הנוכחי הוא חלק משימוש לרעה שעושה המבקש בהליך המשפטי ודרישות הגילוי הרחבות, המוגזמות והמופרכות המתבקשות בגדרו, מעידות כי ההליך כולו הינו

ניסיון נוסף לכפות על המשיבה לרכוש ממנו את זכותו הנטענת למניות, ללא כל זכות לכך ובמחיר חסר כל בסיס.

המשיבים מוסיפים וטוענים, כי עצם העובדה שהמבקש מעיד על עצמו כל העת, במהלך שנים ארוכות של ניהול ההליך בבית הדין האזורי לעבודה, כי הוא מודע לזכותו, אלא שהוא נמנע מלתבוע אותה, מחזקת הן את ההתיישנות והן את העובדה שלמבקש אין ולא היה כל עניין אמיתי ב-4% ממניות המשיבה.

עוד טוענים **המשיבים**, כי גם אם ידחו טענותיהם לפיהן יש לדחות את התובענה משום שזכותו הנטענת של המבקש התיישנותה ומשום שמדובר בשימוש לרעה בהליכי משפט, כי אז יש לדחות את דרישותיו של המבקש למסירת מסמכים ולמתן צו עשה לכינוס אסיפת בעלי מניות, שכן אלה יידונו, אם בכלל, רק לאחר שייקבע אם המבקש אכן זכאי לקבל 4% ממניות המשיבה.

במענה לטענת ההתיישנות טוען **המבקש**, כי התביעה דן לא התיישנה, באשר היא מבוססת על פסק דין הצהרתי של בית הדין האזורי לעבודה, שהינו פסק דין חלוט, ומכל מקום, במהלך חקירתו לפני בית הדין, בחודש מאי בשנת 2009, אישר המשיב את העובדה שהמבקש זכאי לקבל 4% ממניות החברה ולפיכך מרוץ ההתיישנות מתחיל, לכל המוקדם, רק ממועד זה.

3. המסגרת הנורמטיבית והסוגיה הטעונה הכרעה

כאמור, המשיבים אינם חולקים כלל על זכאותו של המבקש לקבלת מניות של המשיבה בשיעור אחזקות השווה ל-4%, ואולם הם טוענים כי זכות כאמור התיישנה.

העקרונות הכלליים של דיני ההתיישנות קבועים ב**חוק ההתיישנות**. עיקר הוראות החוק מוקדשות להסדרת פרטי התיישנותן של עילות תביעה. כך, קובע **סעיף 5** לחוק, כי תקופת ההתיישנות של עילת תביעה בעניינים שאינם מקרקעין הינה שבע שנים. **סעיף 6** לחוק מורה, כי תקופת ההתיישנות מתחילה ביום שנולדה עילת התובענה.

הבסיס הרעיוני להתיישנות עומד על ארבעה טעמים עיקריים, שלושה מהם מתמקדים בבעלי הדין בלבד ואחד מהם נוגע לאינטרס הציבורי; **ראשית**, נימוק ראייתי הנעוץ בקושי לשמור משך תקופת זמן ארוכה על ראיות ומסמכים. מבחינה זו, מטרתה של תקופת ההתיישנות היא לתחום את פרק הזמן שבמסגרתו נדרש אדם לשמור על ראיותיו. **שנית**, חזקה שלפיה שיהוי בהגשת תובענה למשך פרק זמן ארוך דיו מצביע על נכונות לויתור על הזכות המהותית. **שלישית**, הצורך להקנות לנתבע ודאות בדבר זכויותיו וחובותיו ולהגן על אינטרס ההסתמכות שלו. הימנעות מתביעה משך תקופה ארוכה יוצרת מצג אשר הנתבע עלול להסתמך עליו ולפעול על-פיו ובכך לשנות את מצבו. **רביעית**, נימוק שנוגע לאינטרס הציבורי ועניינו בכך שזמנם המוגבל של בתי המשפט יוקדש לטיפול בבעיות ההווה תחת עיסוק בעניינים אשר אבד עליהם כלח (ראו **ע"א 7401/00 יחזקאלי נ' עו"ד גלוסקה, כונס נכסים, פ"ד נז(1) 289, 301-300 (2002)** (להלן: **עניין יחזקאלי**); **ע"א 6805/99 תלמוד תורה הכללי והישיבה הגדולה עץ חיים בירושלים נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, ירושלים, פ"ד**

נז (5) 433, 444 (2003) (להלן: **עניין תלמוד תורה**); **ע"א 1806/05** הראל חברה לביטוח בע"מ נ' עיזבון המנוח דוד אמיתי ז"ל [פורסם בנבו] (2008); **ע"א 2919/07** מדינת ישראל - הוועדה לאנרגיה אטומית נ' עדנה גיא-ליפל [פורסם בנבו] (2010).

לטעמים העומדים ביסוד מוסד ההתיישנות מתווסף היבט נוסף שעניינו קיום זכות הגישה של האזרח לערכאות המשפט. זכות זו הוכרה בשיטתנו כזכות יסוד בעלת אופי חוקתי, אף שאינה כתובה עלי חוק יסוד.

בע"א 733/95 ארפל אלומיניום בע"מ נ' קליל תעשיות בע"מ, פ"ד נא (3) 577 (1997) ציין כב' המשנה לנשיא, השופט מ' חשין (בעמ' 631):

דעתי שלי היא, כי זכות הגישה לבית המשפט אין היא זכות יסוד במובנו הרגיל של המושג זכות-יסוד. שייכת היא למיסדר נורמות אחר בשיטת המשפט. ניתן לומר - וכך אומר אני - כי נעלה היא על זכות-יסוד. לא עוד, אלא שקיומה הינו תנאי הכרחי וחיוני לקיומן של שאר זכויות-היסוד. זכות הגישה לבית המשפט הינה צינור החיים של בית המשפט."

עוד ראו לעניין זה יורם **רבין**, **"זכות הגישה לערכאות - מזכות רגילה לזכות חוקתית"**, המשפט, כרך ה', 217 (2000).

תכליתה של זכות זו להבטיח את זכותם של פרטים להביא את עניינם לבירור בפני ערכאות משפטיות ולטעון לפנייהן לזכויותיהם (ראו **ע"א 3833/93 לוי נ' לוי, פ"ד מח** (2) 862, 874 (1994)).

זכות הגישה לערכאות קשורה קשר אמיץ למוסד ההתיישנות ולהיקף פריסתו ומשפיעה על הפרשנות הניתנת להוראות הדיוניות החוסמות את גישת הפרט לערכאות ובכלל זה עקב התיישנות התביעה (ראו עניין **תלמוד תורה**, בעמ' 445; **ע"א 9413/03 אלנקווה נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים**, [פורסם בנבו] פסקאות 12-13 (2008)). בצד ההשלכות החברתיות והאישיות כבדות המשקל הנובעות מהגשת תובענות באיחור, פועל השיקול הנגדי החותר לאפשר לתובע לממש את כוח התביעה שבידו להוכיח את זכויותיו המהותיות (ראו הצעת **חוק ההתיישנות**, התשס"ד-2004 ה"ח 125, בעמ' 610). פרשנות הוראות דיני התיישנות נעשית בשים לב לתכליות העומדות ביסודן ובהתחשב במעמדה הרם של זכות הגישה לערכאות המוכרת בשיטתנו (ראו **ע"א 10192/07 פסגת אשדוד הנדסה אזרחית ותשתיות בע"מ נ' חן גל השקעות ומסחר בע"מ** [פורסם בנבו] פסקה 15 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה (2010)).

סעיף 5 לחוק ההתיישנות קובע, כי תקופת ההתיישנות של עילת תביעה, בעניינים שאינם מקרקעין, הינה שבע שנים. **סעיף 6 לחוק ההתיישנות** מורה, כי תקופת ההתיישנות מתחילה **"ביום שבו נולדה עילת התובענה"**. המבחן המקובל למושג "עילת התובענה", לצורך תחילת מרוץ התיישנות, הוא **"קיומה של עילת תביעה קונקרטיה בידי התובע במובן זה שמתקיימות כל העובדות החיוניות הנדרשות לביסוס תביעה שניתן להצליח בה ולזכות"** (ראו **ע"א 1650/00 זיסר נ' משרד הבינוי והשיכון, פ"ד נז** (5) 166, 175 (2003) (להלן: **עניין זיסר**). ראו גם **ע"א 9382/02 בולוס ובניו חברה לאירוח ותיירות בע"מ נ' בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ**, [פורסם בנבו] פסקה 58 והאסמכתאות

שם (2008)). המשיבים הפנו לעניין מועד הולדת עילת התביעה לדנ"א [1595/06](#) **עזבון המנוח אדוארד ארידור ז"ל נ' עיריית פתח תקוה** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 21.3.13). אכן שם נחלקו השופטים בשאלת מועד הולדת עילת התביעה, אך שם היה מדובר בפיצוי הפקעה, והשאלה בבסיס הדיון הנוסף הייתה האם חל חוק ההתיישנות במקרים אלו, והאם ראוי לאפשר תביעה מאוחרת. אמנם דעות השופטים נחלקו באותו עניין, אך לא מצאתי כי פסק הדין משליך על ענייננו.

על תביעה למתן הצהרה בדבר בעלות במניות או מתן צו עשה להירשם כבעל מניות חלים דיני ההתיישנות. תקופת ההתיישנות היא שבע שנים. תחילת מרוץ ההתיישנות בעילת תביעה שעניינה מתן סעד הצהרתי או צו עשה בקשר לבעלות במניות, היא במועד שהחל ממנו התובע זכאי, לגרסתו, לבעלות במנייה, או המועד שהחל ממנו מרשם בעלי מניות אינו משקף לטענתו את זכויותיו (ראו [ע"א 8376/10](#) **חברת מוניות הטייסים בע"מ נ' מיכאל סילקו**, [פורסם בנבו] פסקאות 10-14 והאסמכתאות שם (ניתן ביום 21.5.13)).

נוסף על התיישנותן של עילות תביעה מכיר המשפט הישראלי, כמו גם שיטות משפט נוספות, בסוג נוסף של התיישנות, הוא התיישנות פסקי דין. על פי הוראות [סעיף 21 לחוק ההתיישנות](#), פסק דין הטעון ביצוע מתיישן לאחר שעברו עשרים וחמש שנים בלי שהזכאי לפיו עשה פעולה כלשהי כדי לבצעו ולעומתו, פסק-דין שלפי תוכנו אינו טעון ביצוע, איננו נתון להתיישנות כלל.

בענייננו, ובהתאם להוראות סעיפים 6ה עד 6ח להסכם העסקתו של המבקש, זכאותו של המבקש לקבלת 1% ממניות החברה התגבשה עוד ביום 1.5.02. בהמשך, ביום 1.5.03 התגבשה זכאותו של המבקש לקבלת 1% נוסף ממניות החברה; ביום 1.5.04 התגבשה זכאותו של המבקש לקבלת 1% נוסף ממניות החברה וביום 1.5.05 התגבשה זכותו לקבלת 1% נוסף. משכך, יש לומר כי מרוץ ההתיישנות החל, לכל המאוחר, ביום 1.5.05. כאמור, ביום 30.3.06 הגיש המבקש תביעה נגד המשיבים בבית הדין האזורי לעבודה אשר נסמכה, בעיקרה, על ההסכם מיום 1.5.00. ביום 7.4.11 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה, שבמסגרתו נדחתה התביעה ברובה למעט הצהרה על זכאותו של המבקש לבעלות על 4% מהון המניות של המשיבה ולמעט לעניין רכיב פדיון ימי חופשה.

נשאלת השאלה, האם ההליך הנוכחי הוא בבחינת פעולה לביצוע פסק הדין של בית הדין, שאז ברי כי התובענה כלל לא התיישנה, ולמצער, ובמידה ואין למצוא בפסק הדין של בית הדין הוראה אופרטיבית ואף לא הצהרה לפיה המבקש זכאי לבעלות ב-4% ממניות המשיבה, האם ההליך שנקט המבקש בבית הדין האזורי לעבודה עצר את מרוץ ההתיישנות.

4. האמנם התיישנה התובענה

כאמור, המבקש טוען כי התובענה כלל לא התיישנה, באשר היא מבוססת על פסק דין הצהרתי של בית הדין האזורי לעבודה ועל כן, לכאורה, תקופת ההתיישנות החלה בעניין היא זו הקבועה [בסעיף 21 לחוק ההתיישנות](#) לעניין התיישנות פסקי דין. המשיבים, מצדם, טוענים, כי אין למצוא בפסק הדין האזורי לעבודה כל הצהרה לפיה המבקש זכאי לבעלות ב-4% ממניות המשיבה אלא, לכל היותר, אמרת אגב ומכל מקום, מתן סעד הצהרתי כאמור כלל אינו בסמכות בית הדין.

אני סבורה, כי אף אם המשיבים אכן צודקים בטענתם ואין לראות בהליך הנוכחי משום פעולה לביצוע פסק הדין, הרי שההליך בבית הדין האזורי לעבודה אכן עצר את מרוץ ההתיישנות, וזאת משני טעמים עיקריים.

הטעם הראשון נעוץ בהוראותיו של [סעיף 15 לחוק ההתיישנות](#), אשר זו לשונו:

"הוגשה תובענה לפני בית משפט, לרבות בית דין דתי, והתובענה נדחתה באופן שלא נבצר מן התובע להגיש תובענה חדשה בשל אותה עילה, לא יבוא במנין תקופת ההתיישנות הזמן שבין הגשת התובענה ובין דחייתה".

על טיבה של הוראה זו עמדה כב' השופטת א' פרוקצ'יה בעניין זיסר (שם, בעמ' 178):

"הוראה זו, שעניינה הפסקת מרוץ ההתיישנות, היא נקודת קישור בין דין ההתיישנות לעקרון מעשה-בית-דין במובן הזה: היא מבקשת להקל עם בעל-דין שהגיש תובענה שנדחתה בלא שחל עליה עקרון מעשה-בית-דין, להגיש תביעה חדשה באותה עילה בלא שתקופת ההתיישנות הראשונה תיחשב במנין תקופת ההתיישנות. הרעיון העומד מאחורי הסדר זה נועד להקל עם תובע המבקש למצות את יומו בבית-המשפט ולקבל הכרעה משפטית לגופה של תביעתו בלא שתיטען נגדו טענת התיישנות המתבססת, בין היתר, גם על תקופת ההתיישנות הקודמת, אשר מסיבות שונות לא אפשרה לו למצות את מלוא זכויותיו הדיוניות, ולכן היא גם איננה מהווה מעשה-בית-דין. הסדר זה מתקשר עם מתן משקל נכבד לזכות הפנייה לערכאות, אשר הפכה זכות בעלת ממד חוקתי (ראה ע"א 6805/99, [פרשת תלמוד תורה הכללי וישיבת עץ חיים בירושלים נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, ירושלים, פ"ד מז\(5\) 433 \(2003\)](#)), ועם התודעה כי מירוצה ההתיישנות מופסק למשך תקופת ההתיישנות הראשונה מקום שהתובע לא ישן על זכויותיו, אלא להפך – הפעילו, אלא שמסיבות שונות לא הועילה ההתיישנות הראשונה למצות את זכויותיו הדיוניות, ולכן מערכת כללי הדיון מאפשרת לו לשוב ולתבוע שנית באותה עילה. בנסיבות אלה גם דיני התיישנות באים לקראת אותו מתדיין ונותנים לו הקלה בחישוב תקופת ההתיישנות כדי שתביעתו השנייה לא תיחסם מחמת התיישנות. הקלה זו מותנית בכך שהיא אינה עומדת בסתירה לעקרון מעשה-בית-דין, והיא תוחל רק מקום שהתובענה השנייה אינה חסומה לדיון מפאת מעשה-בית-דין."

במקורו, הוחל סעיף 15 על מצבים שבהם התביעה הראשונה נדחתה מטעמים טכניים שונים ולא נתקיים כל דיון לגופה, וזאת בהתאם לדברי ההסבר להצעת [חוק ההתיישנות](#), תשי"ז-1957, שם צוין כי מטרת ההוראה הינה למנוע את קיפוחו של בעל דין אשר הפסיד את זמנו בגלל טעות פורמאלית בהגשת התביעה (ה"ח תשי"ז, בעמ' 285). ברע"א 68/89 "צור" [חברה לבטוח בע"מ נ' מחמוד, פ"ד מג\(2\) 624 \(1989\)](#), הרחיב בית המשפט העליון את משמעות הדיבור "תובענה שנדחתה" [בסעיף 15](#) כדי לכלול בו מקרים שבהם מגיעה תובענה לקצה מכוח החלטת בית המשפט גם אם לא נדחתה, כגון כאשר התובענה הופסקה. בעניין [יחזקאלי](#) הוסיף בית המשפט העליון וקבע, כי אין לפרש את המונח "נדחתה" [בסעיף 15](#) לחוק כפי שהוא מתפרש [בתקנות סדר הדין האזרחי](#), תשמ"ד-1984 וכי משמעותו רחבה יותר והוא מכיל את כל המקרים שהתובענה מגיעה בהם לקצה מכוח החלטת בית המשפט. בהמשך אף נקבע בעניין [זיסר](#), כי יש מקום להרחיב את תחולתו של הסעיף גם למקרים אחרים שבהם אף שנתקיים דיון לגופה של התובענה הראשונה ונתקבלה הכרעה לגביה, אין מתקיים בעטיה מעשה בית דין ביחס לתובענה נוספת המוגשת באותה עילה.

כאמור, בית הדין האזורי לעבודה דחה את תביעת המבקש לקבלת שווי המניות הן מהטעם ששווי המניות כלל לא כומת והמבקש גם לא הוכיח את שווי המניות והן מהטעם שמדובר בסעד שאינו

מצוי בסמכותו העניינית של בית הדין. הכרעת בית הדין שלפיה אין להיענות לתביעת המבקש לקבלת שווי המניות באשר עניין זה אינו מצוי בסמכותו אינה מונעת הגשת תובענה חדשה, אשר הסעד המבוקש במסגרתה הוא צו עשה המורה למשיבים לרשום את המבקש בפנקסי החברה ובמרשם רשם החברות כבעל מניות בחברה, כפי שאכן נעשה.

המשיבים טוענים, כי התביעה בבית הדין האזורי לעבודה כלל לא עצרה את מרוץ ההתיישנות, שכן תביעה זו לא כללה כל סעד בנוגע לזכותו של המבקש לבעלות במניות, וזאת להבדיל מסעד כספי לקבלת שווי זכותו הנטענת למניות. אולם, בבית הדין לעבודה שאלת זכאותו של המבקש לקבלת המניות כלל לא הייתה שנויה במחלוקת;

בתביעה שהגיש המבקש לבית הדין האזורי לעבודה טען המבקש בסעיף 6.3.1 לכתב התביעה, כי הינו הבעלים של 4% מהון המניות של החברה וכי המניות טרם נרשמו על שמו לאור הצהרת המשיב, לפיה בכוונתו לרכוש את המניות האמורות מהמבקש (כתב התביעה צורף כנספח א' לכתב התשובה). בסעיף 9 לכתב התביעה ביקש המבקש סעדים הנובעים מבעלותו במניות: **"4% ממניות החברה – על פי הערכת בית הדין"**, היינו המבקש עתר לקבלת שוויין של המניות המגיעות לו. המשיבים, בכתב הגנתם, לא חלקו על זכאותו של המבקש ל-4% מהון המניות של החברה ואף לא על הסיבה הנטענת לאי הרישום וטענתם, לעניין זה, הייתה, כי: **"בעניין מניות התובע בחברה, לכשיוכן מאזן לשנת 2005, תגיש לו החברה הצעה לרכישת 4% ממניות התובע. באם יסרב התובע להצעה, תסכים החברה למנות בודד"**. (ראו סעיף 37.8 לכתב ההגנה, נספח ח' לתצהיר המבקש).

גם במהלך הדיון לפני בית הדין, הצהיר המשיב לפרוטוקול, כי למבקש אכן מגיעים 4% ממניות המשיבה (פרוטוקול בית הדין לעבודה מיום 18.6.09, עמ' 70, ש' 4 ואילך, נספח ט' לתצהיר המבקש):

**"ש. זה נכון שאת ה-4% שהחברה הבטיחה אתה צריך לקיים? ואם לא תקיים החברה תפר את ההתחייבות?
ת. אני אומר לך שאני עומד מאחורי הבטחה.
ש. איך נקבע את שווי החברה.
ת. נגיש הצעה. נטען מה שנטען. לעניות דעתי היות ואנו מדברים על 3 השנים השחונות והגרועות בערך של חברה נקבע על ידי מוניטין, הוא נהרס, אני בשיניים נלחם כדי להחזיר חזרה, לכן.."**

בהתאם לכך, ואף שבמסגרת פסק הדין נדחתה תביעת המבקש בכל הנוגע לקבלת שווי המניות, מצא בית הדין לנכון להצהיר על היות המבקש בעלים של 4% מהון המניות של המשיבה, באשר זכות זו כלל לא הייתה שנויה במחלוקת בין הצדדים.

עניין זה עלה גם מחקירתו של המבקש לפני (ראו פרוטוקול הדיון לפני מיום 11.4.13, עמ' 4 ש' 11-15):

**"ש. בבית הדין לעבודה לא תבעת את הבעלות במניות.
ת. תבעתי את השווי של 4% שמגיעים לי. מתוך הבנה ברורה שזה מה שהיה בין דוד פוגל לבניי שאני אקבל את השווי של 4% שמגיעים לי. זה היה חלק מההסכם ולא הוכחש מעולם.
ש. לא תבעת בעלות במניות בבית הדין לעבודה."**

ת. מבחינתי שביקשתי את השווי של ה-4% הכוונה הייתה שיש לי את ה-4%."

ובהמשך, לשאלת בית המשפט (שם, עמ' 4 שי 27 עד עמ' 5 שי 1):

"ש. מפנה לסעיף 9.3 לכתב התביעה בבית הדין לעבודה. בסעיף כתוב 4% למה התכוונת לבעלות או כסף.
ת. התכוונתי שיש לי 4% מכוח ההסכם ולכן אני דורש את השווי שלהם לפי מה שהובטח לי."

ובהמשך חקירתו הנגדית (שם, שי 6 שי 4-2):

"ש. אתה לא יכול להראות לי שום פנייה שלך בכתב למשיבה להעברת המניות על שמך.
ת. אני לא ביקשתי העברה בפועל אבל היה לי ברור שיש לי את ה-4% מערכת היחסים הייתה טובה. הסיבה שלא יקשתי להעביר כי היה ברור לי שבבוא היום אקבל את השווי של ה-4%."

מכל מקום, המבחן שקובע סעיף 15 [לחוק ההתיישנות](#) הוא אם שתי התובענות הוגשו "בשל אותה עילה" ולא מבחן זהות הסעד ושני ההליכים בענייננו אכן מקיימים את מבחן "זהות העילות" כנדרש באותה הוראה. יש להוסיף ולציין, כי מדובר גם בזהות הצדדים בשני ההליכים ולפיכך כל תנאיו של [סעיף 15](#) אכן מתמלאים במקרה שלפניי ועל כן יש לומר, כי במניין תקופת ההתיישנות לא יבוא בחשבון פרק הזמן שמהגשת התובענה לבית הדין האזורי לעבודה ועד למתן פסק הדין ולפיכך טרם חלפה תקופת ההתיישנות.

[הטעם השני](#) שבגיני התביעה בבית הדין האזורי אכן עצרה את מרוץ ההתיישנות נעוץ בהוראות [סעיף 9 לחוק ההתיישנות](#), שזו לשונו:

"הודה הנתבע, בכתב או בפני בית משפט, בין בתוך תקופת ההתיישנות ובין לאחריה, בקיום זכות התובע, תתחיל תקופת ההתיישנות מיום ההודאה; ומעשה שיש בו משום ביצוע מקצת הזכות, דינו כהודאה לענין סעיף זה.
בסעיף זה, 'הודאה' - למעט הודאה שהיה עמה טיעון התיישנות."

הדרישה העיקרית שמציב [סעיף 9 לחוק ההתיישנות](#) היא כי הודאת הנתבע תכיר "בקיום זכות הנתבע". כאמור, במסגרת כתב ההגנה שהגישו המשיבים בבית הדין האזורי לעבודה הם כלל לא חלקו על עצם זכאותו של המבקש ל-4% ממניות המשיבה ועל כך גם הצהיר המשיב, בחקירתו בבית הדין לעבודה. בדברים אלה יש כדי להוות "הודאה בקיום זכות", אשר מאפסת את מרוץ ההתיישנות.

לעניין זה נחקר המשיב לפניי, כך (פרוטוקול מיום 11.4.13, עמ' 6 שי 23 עד עמ' 7 שי 11):

"ש. נכון שרענן צריך לקבל 4% ממניות החברה.
ת. היום לא בטוח.
ש. לאחר שנתיים. הוא היה זכאי ל-1%.
ת. כן.
ש. במועד סיום עבודתו הוא היה זכאי ל-4%.
ת. כן.
ש. בבית הדין האזורי לעבודה לא הכחשת שהוא זכאי ל-4%.
ת. אם אתה אומר אני מאמין לך."

ש. מפנה לסעיף 37.8 לכתב התביעה בבית הדין לעבודה (נספח ח') – זאת אומרת אתה לא מסכים לקנות ממישהו 4% ממניות החברה בתנאים, שאתה תציע הצעה ואם היא לא תתקבל אז יהיה בורר שאין לו.
 ת. לא התכוונתי מלכתחילה לקנות ממנו את המניות.
 ש. חוזר על הסעיף 37.8.
 ת. מה שכתוב כתוב. אני חשבתי כל הזמן שהמניה לא מעניינת אותו בכלל, הוא רצה כסף. בשום שלב לא רצה שום דבר אלא רק כסף.
 לשאלת ביהמ"ש:
 ש. מה התכוונת בסעיף 37.8.
 ת. כנראה שבאותו זמן התכוונתי למה שכתוב.
 המשך חקירה נגדית:
 ש. לקנות את המניות שלו.
 ת. כן."

ובהמשך (שם, בעמ' 7 ש' 27-32):

"ש. מפנה לעמוד 70 לפרוטוקול בבית הדין לעבודה – כאן אתה נשאל ההתחייבות לרכוש את ה-4%. כאן אתה חוזר על ההתחייבות.
 ת. נכון.
 ש. לפחות בתאריך 18.6.09 היום שבו אתה נותן את הצהרה, אתה בעצם עומד על ההבטחה לרכוש ממר סעד את ה-4% בחברה.
 ת. ממש ככה. אני לא מתכחש לשום דבר."

בע"א 8438/09 רובאב חברה לנכסים בע"מ נ' אחים דוניץ בע"מ [פורסם בנבו] (ניתן ביום 19.4.12) (להלן: עניין רובאב), עמד בית המשפט העליון בהרחבה על הוראות [סעיף 9 לחוק ההתיישנות](#). בית המשפט העליון קבע, כי הנתבע אינו חייב להודות בזכותו הקונקרטי של התובע לסעד מסוים לצורך [סעיף 9 לחוק ההתיישנות](#) ודי לו שיוודה בעובדות המבססות את זכותו הקונקרטי של התובע. כך, למשל, כאשר נתבע מודה כי הפר את חוזהו עם התובע, אין הוא יכול לטעון להתיישנות זכותו של התובע לתבוע את התרופות והסעדים הנובעים מהפרת החוזה, זאת מאחר ש"כאשר נתבע מודה כי הפר את חוזהו עם התובע, הריהו מודה מניה וביה בזכותו הקונקרטי של התובע לקבל את הסעד בו הוא חפץ" (שם, בפסקה 30).

כאמור, בענייננו עותר המבקש לקבלת צו עשה שיורה למשיבים לרשום אותו כבעל מניות במשיבה. באנלוגיה לעניין רובאב ניתן לומר, כי מקום בו המשיבים הודו בזכאותו של המבקש ל-4% ממניות המשיבה, אין הם יכולים לטעון להתיישנות זכותו של המבקש לעתור לרישום זכויותיו כבעל מניות במשיבה.

יודגש, כי הטעם השני לעצירת למרוץ ההתיישנות, הנעוץ בהודאת המשיב, הינו טעם עצמאי ולפיכך גם אם אין תחולה להוראת [סעיף 15 לחוק ההתיישנות](#) בענייננו, הרי שדי בטעם השני כדי להביא לדחיית טענת ההתיישנות, בנסיבות העניין.

גם הטעמים העומדים בבסיס עקרון ההתיישנות, עליהם עמדתי לעיל, אינם מתקיימים בנסיבותיו של מקרה זה;

כזכור, אחד מן הטעמים לקיומו של עקרון ההתיישנות הינו הגנה על אינטרס ההסתמכות של הנתבע. במקרה שלפניי, כבר בשנת 2006, בסמוך לסיום העסקתו, הגיש המבקש תביעה לבית הדין האזורי לעבודה כנגד המשיבים, שבמסגרתה עתר, בין היתר, לקבלת שווי מניותיו במשיבה. ממועד זה ועד ליום 7.4.11 עת ניתן פסק הדין, התנהל ברצף הליך משפטי בין הצדדים. יוצא שהחל משנת 2006 היו המשיבים מודעים לכך שהמבקש מעוניין לממש את זכותו לקבלת מניות במשיבה, אם כי ב"שווה כסף". במצב עניינים זה, אין המשיבים יכולים לטעון להסתמכות כלל, ומכל מקום, טענת הסתמכות בנסיבות אלה לא תהא ראויה להגנה. כך אף ביחס לטעם נוסף העומד בבסיסה של ההתיישנות, הוא החזקה בדבר ויתור מצד התובע. העלאת הטענה לפיה המבקש זכאי לקבלת שוויין של המניות המגיעות לו על פי הסכם העסקתו במסגרת ההליך בבית הדין האזורי לעבודה מעידה, כי המבקש לא זנח את תביעתו. אף הטעם בדבר קושי לדרוש מנתבעים פוטנציאליים כי ישמרו על ראיותיהם לאורך זמן איננו מתקיים בענייננו. טעם זה רלוונטי בעיקר מקום שאין לנתבע מידע קונקרטי שלפיו עלול הוא להיתבע לדין ביום מן הימים בגין עילה זו או אחרת, אולם כאשר מתנהל הליך משפטי רצוף באותו עניין ממש, אין זה מתקבל על הדעת כי הנתבע יוציא מרשותו ראיות העשויות לסייע לו במסגרת הליך זה. אף הטעם הרביעי לעקרון ההתיישנות, ולפיו על זמנם של בתי המשפט להיות מוקדש לטיפול בבעיות ההווה, איננו חל במקרה זה. אין מדובר בעניין אשר הוזנח משך שנים רבות, ואשר ניתן לומר כי אבד עליו כלח. זאת ועוד. הסעד שהתבקש במסגרת תובענה זו כלל לא היה בסמכותו של בית הדין האזורי לעבודה ועל כן אין לראות בהליך זה משום השחתת זמנו של בית המשפט.

לאור כל האמור, אני דוחה את טענת המשיבים לפיה התובענה שלפני התיישנה.

אוסוף, כי לנוכח התוצאה שאליה הגעתי ובשים לב לעובדה שבבית הדין האזורי לעבודה זכותו של המבקש לקבל 4% ממניות המשיבה כלל לא הייתה שנויה במחלוקת, גם איני סבורה שהתובענה שלפני מהווה שימוש לרעה בהליכי משפט.

5. הסעד

משקבעתי כי התביעה שלפני לא התיישנה ומשאין חולק כי בהתאם להסכם העסקתו של המבקש, זכאי המבקש לקבל 4% ממניות המשיבה, יש לקבל את התביעה שלפניי במובן זה שיינתן סעד הצהרתי שלפיו המבקש זכאי להירשם כבעל מניות בשיעור אחזקות השווה ל- 4% ממניות המשיבה וכן צו עשה המורה למשיבים לרשום את המבקש בפנקסי המשיבה ומרשם רשם החברות כבעל מניות במשיבה בשיעור זה.

עם זאת, אין להיעתר לצווים הנוספים שלהם עתר המבקש במסגרת התובענה, להמצאת מידע ומסמכים שונים מתוקף מעמדו כבעל מניות בחברה ולכינוס אסיפה כללית של בעלי מניות. סעדים אלה חורגים מגדר המסגרת הדיונית הנוכחית ומכל מקום, המדובר בסעדים מוקדמים, שאין ליתן אותם בשלב זה, בטרם נעשתה פנייה למשיבה לקבלת המידע ולכינוס אסיפת בעלי מניות, בהתאם ובכפוף לדרישות [חוק החברות](#), וממילא טרם נתקבלה תגובת המשיבה.

6. סוף דבר

ניתן בזאת סעד הצהרתי שלפיו המבקש, רענן סעד, זכאי להירשם כבעל מניות בשיעור אחזקות השווה ל- 4% ממניות המשיבה 1, פרסום פוגל אוגילבי בע"מ, המונפקות והנפרעות.

המשיבים יפעלו לרישום המבקש בפנקסי המשיבה 1 ובמרשם רשם החברות כבעל מניות במשיבה 1 בשיעור זה.

המשיבים יישאו בהוצאות המבקש ושכר טרחת עו"ד בגין ההליך בסכום כולל של 20,000 ₪.

סכום זה יישא ריבית והפרשי הצמדה מיום מתן פסק הדין ועד לתשלום בפועל.

ניתן היום, יום חמישי 19 דצמבר 2013, ט"ז טבת תשע"ד, בהעדר הצדדים.

ד"ר מיכל אגמון-גונן, שופטת

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

ד#ר מיכל אגמון גונן 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה